

Ето какво ни расказа той за случката, станала на дяволското мостче: „Най-напрѣдъ вървеше *Вълю* говедаря, комуто платихме *хилядо гроша* за да ни заведе на Троянския манастиръ; подиръ него вървеше *Бенковски* съ вирната глава; подиръ Бенковски азъ съ наведена глава; подиръ менъ вървеше *Стефо* далматиница, намусенъ като Стара-Планина прѣзъ мѣсецъ ноември, а най отъ подиръ вървеше *Джандаки* (Захр. Стояновъ). Щомъ азъ и Бенковски изминахме „мостчето“ *Вълю* говедаря високо дигна кривака си и извика: „момчета не бойте се“. Въ отговоръ на говедаря нѣколко пушки изгърмѣха отъ блиския храсталакъ: Бенковски распери ржце, като орелъ крилата си; каза „нѣщо си“ и се тѣркулна на моравата. Втори пжтъ изгърмѣха пушки; усѣтихъ, че дѣсната ми ржка и лѣвия ми кракъ отлетѣха, хе, тамъ, нѣкъдѣ си! . . . Неволно се обърнахъ назадъ и видѣхъ какъ *Джандаки*, като сърна се мѣтна отъ „мостчето“ долѣ въ рѣката, а *Стефо*, съ бързината на дива коза, бѣгаше по ливадата на надолѣ. Помацитъ излѣзоха изъ посията си и съ голи ножове се впугнаха върху треперящия трупъ на *Бенковски* войвода. Бенковски бѣ упушнатъ въ сърдцето и въ челото. Говедаря *Вълю* извика: „Мехмедъ-ага, поца живъ оставете!“ Говедаря и още двама помаци ме хванаха, ржцетѣ ми назадъ запършиха и съ възжето на бай *Вълю* силно ги стѣгнаха. Високъ и плѣщестъ, съ рунтави гърди и каделести мустаци помакъ нѣкой си се тръшна върху трупа на Бенковски, запърши му главата като на агне Гергѣовско, и я отрѣза съ острия си ятаганъ; сѣтихъ я натъкна на ножа си и грамогласно се провикна: „на ти, хаджи*) *българско царство!* . . .

„Обезглавения трупъ на Бенковски трепереше, като трупа на туко-що заклана сърна, а главата му, натъкната на ятагана, ту смигаше, ту растваряше посинѣлитѣ бърни, и като да ми казваше: „Отче, прощавай!“ . . . О, колко бѣ грозно и страшно . . . и сега, като си вспомна треперящия трупъ и отсѣчената глава на Бенковски, коситѣ на главата ми настрѣхаватъ! . . . Помацитъ снеха отъ обезглавения трупъ на

*) Бай *Вълю* казалъ на потерата, че войводата се казва *Хаджи Георги*.